

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Égész évre . . . . . 10 lrt — kr.
Félévre . . . . . 5 " — "
Negyedévre . . . . . 2 " 50 "
Egy órára . . . . . 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hívhelyes péntekkor 5 kr. Nagyobb terjedelmű a 10 lrt-ig
hirdetéseik a közlő szerint jutányos áron vezetnek fel. Bélyeg díj
den külön beiktatásért 30 kr

Nemzetiségi tüntetés.

A nemzet legvitálisabb kérdéseiben annyira titkolózó kormány köréből egész váratlanul szenzációs fölfedezésről adtak hírt, mely arról szólt, hogy a miniszterelnökség nemzetiségi osztálya egy megszerződött osztrák-magyar nemzetiségi összeesküvésnek jött nyomára, a melynek célja az, hogy az osztrák nemzetiségek föderalisztikus törekvései átültessék a magyarországi nemzetiségek körébe is, mert az osztrák nemzetiségi zavarok s a kiegyezés válsága legkedvezőbb alkalmul szolgálnak arra nézve, hogy a nemzetiségek nálunk is sikerrel agitáljanak a magyar hegemonia ellen.

Megszoktuk már régen, hogy az osztrák «összbirodalom» lovagjai a magyar állameszme érvényesülése ellen mindig a nemzetiségeket játszák ki, így iparkodván nemcsak a magyar nemzeti aspirációkat, de törvénybe iktatott jogainkat is sakkba tartani s az összbirodalmi eszmét olylgyá tüntetni fel, mint a mely egyedül képes az ország feldarabolásának útját állni.

Annyi ideig gyakorolták nálunk ezt a nemzetiségi politikát, hogy azt a magyar kormányok is mint valami drága örökséget átvették s törvényes önállósításunk gyakorlati életbeléptetése, sőt az általános politikai jogok kiterjesztése, önkormányzati jogaink fentartása ellen

mindig a nemzetiségeket állították fel inimusnak. Államosítani kell a törvényhatóságokat, mert azokban a nemzetiségek dominálnak; nem lehet a választói jogot kiterjeszteni, mert ez veszélyeztetné a nemzetiségek részéről a magyarság uralmát; nem szabad az Ausztriával való közösséget semmi oldalról bolygatnunk, mert vérszemet kapnak nemzetiségeink s megbontják az ország egységét is: ezek voltak mindig a vészkiáltások, mikor meglévő jogaink védelmére sikra szálltunk, vagy újak szerzésére szót emeltünk.

Hogy a miniszterelnökség mostani felfedezésének is ez a rejtett intencziója, azt többféle jelentőségből következtetjük. Ilyen először is az, hogy a különben annyira zárkózott miniszterelnökség oly mohón siet dobra ütni felfedezését, pedig az ilyeneket egyébkor a főispánhoz intézett «bizalmas» rendeletekkel szokták elintézni s nem növelik annak fontosságát tendenciózus híresztelésekkel. Ilyen továbbá a közhírré tével időpontja is. A Budapesten és Bécsben folyó közös miniszteri tanácskozások az országra nézve semmi jót nem ígérnek s mind bizonyosabbá válik, hogy gazdasági önállósághoz való jogunk végleges eltemetésén fáradoznak a bécsi körök s Bánffy már azt is nagy vívmánynak tekintené, ha azt az eltemetés előtt legalább ideiglenesen díszes ravatalra helyezhetné. Ez

még a saját pártjában is visszatetszést szül, ki kellett tehát ugratni a nemzetiségi mumust rejtekéből, hogy az elégedetlenséget elfojthassák rémitéssel.

A kiegyezés Ausztriában azért került válságba, mert a nemzetiségek föderalisztikus törekvései veszélyeztetik a dualizmust, ha tehát most kézzel-lábbal nem ragaszkodunk az eddigi közösség fenntartásához, akkor ez a föderalisztikus törekvés átcsap Magyarországra is, s ennek ékesen szóló bizonyítéka ime a miniszterelnökség által fölfedezett nemzetiségi összeesküvés.

Pedig a mint a hangulatot az osztrák zürzavarban még a legkonszolidáltabb szerepet játszó cseh partok lapjából megítélhetjük, a csehek éppenséggel nem mutatnak hajlandóságot a mi nemzetiségeinkkel a magyarok ellen szövetekezni. Stranisky, az ifjú csehek vezére, a »Litovi Noviny«-ban a kiegyezésről szólva kijelenti, hogy ennek a monarchia kettévágását kell eredményeznie s aztán így folytatja: »Mi a magyarok önállóságát nem gátoljuk és a legjobb, ha törekvéseiket nem ellenezzük. A birodalom jövője tekintetében az érdekes ne vezéreljen bennünket. Ma mi állunk az első sorban és kijelentjük, hogy a magyaroknak nem vagyunk elleneségei.«

Nos, mikor a cseh nemzeti párt vezére így nyilatkozik, akkor hogyan

Megnyugvás.

— A »Debreczen« tárczája. —

Írta: **Gallovích Jenő.**

Merő egy sár, szennyes víz volt késő ősztől kezdve egész a tavasz végéig Mártonfalván, A girbe görbe keskeny úton megakadt a közlekedés. Még az ökrök által vont kocsi is elakadt, megfenneklett a vastag, ragadós sárban.

Csendesen, unalmasan teltek el a faluban a hosszú téli napok. Az emberek mintha csak aludtak volna, alig lehetett egy-kettőt látni az utcákon. Nem dolgozott senki és az utcára is csak az ment, akinek elkerülhetetlen dolga volt ott.

A mikor közeledett az ős, rendesen megszokott a faluból az, akinek módjában állott. És csak akkor tört újból vissza, a mikor beköszöntöttek a verőfényes meleg tavaszi napok. A milyen piszkos, sáros és csunya volt télen a falu, olyan vonzóan, kedvesen nézett ki nyáron.

A hegyekről lefutott viznek nyoma veszett. A meleg levegő felsikkasztotta a szennyes pocolyákat, porrá őrlötte a vastag ragadós sárát az utcáknak. A sok fenyőfa sötét zöld színt kapott. A megfakult, leszáradt hajtásokat lehullatták a fák és illatos friss lombokkal cserélték azt fel.

Messze fent a hegyek között egy gyógyforrás bugyogott fel, a melyhez egy vállalkozó

szellemű ember gyönyörű fürdőt építtetett. Egy napon homokot, gerendákat; idomtalan köveket hordottak össze a forrás mellett. Azután munkások bukkantak elő és felpattogott a kalapács. A sok munkás egetverő kalapácsolást vitt véghez.

A gerendából hatalmas állványokat róttak, a melyek közül nemsokára egy modern, igen szép fürdő épület homlokzata bonakozott ki — Kesőbb elakarították a törmelékét a kőport, a forgácsot és teljesen látható volt lakházaival, angol parkjával együtt az impozáns épület.

Gyorsan ment híre a kies fürdőnek. A gyógyforrásnak csodahatása volt. — Az egész országból oda gyűltek a makacs betegek és makacs kitartással kivárták ottan egész az ős végéig. Akkor mindenki eltűnt nyomtalanul. — Bezárták az ajtókat és véghetetlen csend ereszkedett a nyáron át hangozó, zajos épületre.

Színes, tarka uri tömeg hullámozott állandóan a gyönyörű parkban. Akik megunták a széles, fehér terrasszon való ülést, belefáradtak a zene élvezetébe, sétákat tettek a gyönyörű fekvésű parkban, hol mindig kínálkozott elég látni való. A fehér homokkal beszórt tennis pályán örökösen játszottak a fiatal asszonyok s fényes ruházatú katonák.

Már alkonyodott. A nap leszállt a hegyek mögött. Csendes, jól eső homály derengett. A tennis-pályán hirtelenül csend támadt. Az asszonyok kezeikbe szedték rakétjaikat s udvar-

loik kíséretében lassan, lustán megindultak a fürdő felé.

Ott, a hol a faluba vezető országut keresztelte a gyalogjáró, fehérre festett padok ágaskodtak egy tisztáson. A közelgő alkonyat, a lassan leszálló homály álmodozásba ringatta a játékban kifáradt asszonyokat. Egyiknek is, másikoak is a lelkében kigyuladt egy szikra és feltámadt előttük egy kép a multból.

A legfiatalabb közülök, egy szőke, abrándos szemű asszony hirtelen megszólalt.

— Korán van még a terraszra menni. Oly kellemes itt lenni a fenyvesek alatt. Maradjunk itt egy kisse és pihenjük ki magunkat.

Senki sem ért ellenvetést. Az asszonyok szép sorjában elhelyezkedtek a fehér padokon és tovább fűttek titkos gondolataikat. Hosszu csend következett. A szótlanság átragadt a férfiakra is. Senki sem beszélt. Mindegyik nézett merően maga elé.

Pruzsinszky főhadnagy kellemetlenül érezte magát. Az örökösen jókedvű huszártiszte bosszantotta az asszonyok szótlansága. Vignak, kedélyeseknek szerette volna őket látni és elgondolkozott, keresett, kutatott gondolatai között. Háttha akad valami ötlete, a melylyel kaczagást csalhat az égő piros ajkakra.

— Van egy eszmém! — szólalt meg végre.

Az asszonyok felkapták fejüket. Csillogott a szemük és egyik-másik már mosolygott is. Kíváncsian lesték, hogy micsoda léhaságon

hiheszük el, hogy a csehek bujtogatnák ellenünk a mi nemzetiségeinket olyan akcióra, a mely minket elidegenítsen a gazdasági különválastól? Hisz a csehek is nagyon jól tudják, hogy nekik ez a különválás nem ártana s annak kimondása egyszeriben kicsavarná a fegyvert a német obstrukcionista kezéből, kiknek akciója csak addig lehet eredményes, míg a kiegyezési válság Damokles-kardja függ az osztrák Reichsrath feje fölött, melyben nem a németek, hanem a csehek ma az urak.

Ha tehát a mi nemzetiségeink tüntetése csakugyan valóra válnék, ennek forrását nem Prágában, hanem Bécsben kellene keresnünk, mit már az is kétségtelenné tesz, hogy hírszerint a német konzervatív pártok keze is benne van a dologban. Mit keres épen most párt a szlávok szövetségében, ha azt nem, hogy rájesszenek a magyarokra s önállóságukhoz való joguk feláldozására késztessek őket?!

A miniszterelnökség egész fölfedezésének tehát nem tulajdonunk valami tragikus jelentőséget, mert ha való is lenne a hírszertelt tüntetés, az minket nem veszélyeztetelhet. Uralkodónk eléggé ismeri a magyarok odaadó loyálisát, semhogy a nemzetiségek tüntetése azt elhomályosítsa. Mikor a szándékolt jubileumi üdvözlő feliratban a magyarok elleni panaszokat olvassa, lehetetlen, hogy hogy rá ne jöjjön a valódi intenczióra, mely nem annyira a dinasztia iránt való hűség megnyitakozásában, mint inkább a trón legszilárdabb támaszát képező magyar nemzet befeketésében áll.

Aztán ha valóban olyan veszedelmes volna az egész nemzetiségi komplot a magyar államra, van a magyar kormányoknak módja azt csirájában elfojtani, hisz máskor sem szokott válogatós

lenni az eszközökben. De a nemzetiségekkel csinján bánik, hisz ezek mumuszerepükben olyan jó szolgálatot tesznek neki. Nem zavarja a kalkulusaikat, mert a nemzetiségek sem zavarják a kormányt. Nincs is kényelmesebb a nemzetiségek passzív ellenállásánál. Milyen biztos kerületei a kormánynak azok a nemzetiségi vidékek; se n erőszak, sem pénz nem kell oda s mégis biztos a mandátum a kormány küldöttjének, mert a nemzetiségek nem avatkoznak a választásba.

Hát illő és méltányos volna-e a kormánytól, ha ilyen szolgálatokat azal jutalmazna meg, hogy megakadályozza kis játékaikat, főleg mikor ezek fölfedezésével rá lehet ijeszteni a naiv magyarokra: meg ne próbáljátok az elválast a ti egyellen erős támasztoktól, az osztrák összbirodalomtól, mert magatokra hagyatva megesznek a nemzetiségi farkasok! . . . No hát nem ijedünk meg, t. sajtóiroda!

A kiegyezés válsága.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 29.

A megoldás elhalasztása.

Bécs, augusztus 29.

A bécsi tanácskozásoknak megvan az eredményük. A kiegyezés válságának megoldását elodázzák két hónappal.

Az osztrák reichsrath egybe fog hivatni és abban a kiegyezési javaslatok tárgyalása meg fog kezdetni, a magyar kormány pedig a magyar képviselőházban mindjárt az ülések megkezdésénél, kifogja jelenteni, hogy a kiegyezés az osztrák reichsrath tárgyalásainak kiemenetelétől függ, addig pedig kéri a ház türelmét, mivel a magyar kormány megtette intézkedéseit az esetben is, ha az osztrák reichsrathban a kiegyezés tárgyalása ismét megakadna.

Ezt a megoldást találták meg a hetek óta tartó miniszteri értekezletekben. A megoldás főlényege tehát az, hogy mielőtt Ausztriában a 14. §. — Magyarországon pedig az önálló berendezkedés életbeléptetnék, Ausztriában még egy kísérlet alkalmazassék az osztrák alkotmányosság föntartására.

Az osztrák kormány még is tette már a kellő intézkedéseket, hogy a pártvezérekkel újabb megbeszéléseket folytatson és azoknak eredményétől egészen függetlenül a reichsrath egybehívására is megteszi az előkészületeket. A reichsrath egybehívásának napja is megvan már határozva szeptember 9-ike.

A kiegyezés keresztülvitele az osztrák parlamentben nem lehetetlen, miután az ifjúcsehek a kiegyezés mellett vannak és a német pártok lényeges része is; csak a keresztien szocialisták és a Schönerer-párt a kiegyezéssel szemben nem fogja az obstrukció leghevesebb fegyvereit alkalmazni.

Az osztrák kormány belement a Reichsrath egybehívásába, mert ezt sokkal olcsóbb megoldásnak tekinti, mintha Magyarországnak az önálló berendezkedést koncedálja. A Neues Wiener Tagblatt meg is jegyzi, hogy egy alkotmányos kiegyezés sokkal olcsóbb, mint olyan, mely a 14. § segítségével jönne létre.

A reichsrath tanácskozásai folyamán lesznek közzételve azok az új módosítások is, melyeket a két kormány a legutóbbi konferenciákban egymással megállapított.

BELFÖLD.

Békés-Csabán f. év szeptember 11-én az ottani tornaegylet fennállásának 10 éves jubileumára országos torna- és kekékpárverseny lesz. A mozgalmasnak ígérkező ünnepély védnökeiül: Zsilinszky Mihály államtitkár Csabaváros orsz. képviselője, Lukács György Békés vármegye főispánja, Beliczey István nyug. főispán, végül Berzeviczy Albert képviselőházi alelnök kérettek fel.

tőri a nagy kalandhős és asszonybolondító a fejét. A főhadnagy magyarázgatót.

— Maguk egyenként elmondják az első szerelmük történetét. Ki-ki úgy a mint az velem gesett. Nem szabad sem elvenni, sem pedig hozzá tenni semmit sem.

Az asszonyok érdekesnek találták az ötletet. Egynek sem volt ellenetése ellene. Az idő kedvező, már ugyanis valamennyien benevannak a hangulatban. Aztán meg senkinek sem volt titkolni valója. Elmondanak egy történetet, mely évekkal ezelőtt szenderegésbe hozta szívüket, de a mi már elmúlt. Mi van azon rossz. Ellenkezőleg tetszett nekik az eszme, melyet különösnek, bizarrnak, mutatásosnak találtak.

A vallomást egy divatos, rozsdavörös haju fiatal asszony kezdte. Kürtynek egy honvédszárkapitánynak volt a felesztendő óta felesége.

Kaczagva mesélte el a zárdában töltött éveit. Már akkor szerelmes volt és az a ki a szerelmét bírta egy írófele ember volt. Ott ögyelgett, kocsorgott állandóan a zárda magas kőfal kerítése mellett és verseit egy-egy kődarabra kötözve röpitette be hozzá. Igazán, szerette a fiatal embert, aki oly sok érzéssel tudta hozzá írni költeményeit. Még sirt is a mikor elhagyta a zárdát és ott kellett hagynia ideálját is.

A kis Vagoné rövidebb volt elbeszélésében. Kijelentette alig két, három szóban, hogy ő csupán csak egyszer volt életében szerelmes és akkor is az urába. Kesőbb megismerte azt

és rövid időre az ismerkedésre meg volt az esküvő.

Aztán Kovácsnéra, a fürdőorvos feleségére került az elbeszélés sora. Szomorú volt nagyon, a mikor beszélt. Lemondással, sok-sok bánat között panaszkodott, hogy ő még nem volt eddig igazán szerelmes. — E közben provokálólag, erősen nézett a főhadnagy szemé közé.

A főhadnagy nem akarta elérteni a célzást. Mosolygott s miután ő reá került a sor beszélni kezdett,

— Kadét koromban lettem legelőször szerelmes. — Szerelmem rövid, forró és igaz volt.

Lekerültem Keszthelyre. Unalmas egy fészek. Örökösen ábrándoztam, mint egy iskolába járó diák.

Sivárnak, unalmasnak, közönségesnek találtam az életet. Kétségbejött lassúsággal pergettek le a napok egymás után. Seholy egy párányi, jóleő csillogás. Csak zsilvaj, lárma, zakatolás, melyet a megélhetés nehéz küzdelme provokált.

E közben azt tapasztaltam, hogy az emberek lelke tele van vagyakkal. A mint idegesen futnak, járnak-kelnek egymás között, lázas kíváncsisággal tapad szemük a másikéba. — Kutatnak, keresnek valamit. — Nagyon sokan vannak kik kutatnak, keresnek, de valamennyien egyet óhajtanak fitalálni. Megértetni vágnak.

Megértés! Mily parányi egyszerű szócseks mily tartalmas! Mily véghetetlenül sokat lehet vele kifejezni. Megértetni annyi, miot va-

lakivel együtt érezni. Bánatot, fájdalmat, vagy fényt, csillogást, vagy örök tiszta igaz boldogságot megosztani.

Futottam, kerestem, kutattam lázasan, idegesen én is valaki után, aki engem megérteni képes lesz. Kíváncsian tapadt tekintetem a nedves fényben lángoló, ragyogó női szempárokba.

Erős vágyakozást, mély epekedést árultak el ezek a szép szemek. Mennyi láng, mennyi kiolthatatlan tűz volt ezekben a szemekben.

És egy fogva tartott. Hasztalanul küzdöttem a varázs ellen, lehetetlen volt menekülnöm többé. Nappal, éjszaka, folytonosan szünet nélkül egyre kísértett. Két nagy bánatos kifejezésű szem volt. Hivott, csalogatott, mindent ígért. Üdvöt, gyönyört, örök tiszta, nagy boldogságot.

Mentem utánna, Néha megállottam. Gondolkoztam, tépelődtem. Akkor ő is megállt és vissza nézett. Reám emelte szemét. Tekintete beletapadt az enyémbe. És én nem voltam képes ellen állni a varázsak. Futottam utána újból.

Egyszer aztán szemhe kerültünk egymással. Közelről nézhettem bele a szemébe. Elvesztettem fejemét. Vad indulat ragadtott el. Szinte hogy összeértünk. Feleltem a fejemet és röviden, tisztán, érthetően ejtettem ki minden egyes szót:

— Legyen a feleségem!

Édes, hosszú, jóízű kaczagás lett a felelet. A ragyogó szépségű szőke leány nevetett sokáig, Aztán lecsendesedett. Oda fordult hoz-

KÜLFOLD.

Spanyolország és Amerika. Mint bizonyosat állítják hogy az összeülő cortesben a konzervatív senatorok és képviselők ugyan oly magatartást fognak tanúsítani, mint a múlt ülés-zakban. Romero Robledo el van tökéve, hogy a béke és háboru még ismeretlen minden kérdését minden megegyedhető módon szóvá teszi.

A moszkvai ünnep. A Kreml udvarán tegnap délután diszrakoma volt, a melyre a vidéki lakosság képviselői, valamint a Szt. György renddel kitüntetett katonák voltak hivatalosak. Minden résztvevő emlékül kapta az általa használt evőeszközöket. A császári pár körüljárta az asztalokat.

Általános lefegyverzés.

Debreczen, aug. 26.

Az a hangosan kiáltó szót, melyet a minden oroszok czárja a világ művelt népeibez intézett, mintha a fegyveres béke nehéz igája alatt nyögő népek lelkéből tört volna elő. Csodálatos tünemény ez: látni egy koronás fő, ki szembeszáll a századok hágyományain felépült tévhittel, mintha az uralkodók hatalma gépekké alakított emberek s a romboló lényekké alakított gépek raktárain nyugodnék, nem pedig azon a harmónián, mi a nemzetek s uralkodók lelkét egybeolvasztja. A ki felismeri, hogy a dinaszták hatalmi tendenciái veszedelmesek a dinasztákra is, mert veszedelmesek a népekre, megfojtván azok kulturális vágyait, leigázzván azok haladásra, jobblétre vágyó szellemét.

Nem csoda, hogy általánosb, mélyrehatóbb, tartósabb viszhangot népek lelkében fedelmi szót még nem okozott, mint az, mi a czárok trónjáról elhangzott. A világ egyszerre a legnagyobb rokonszenvvel s legtiszteljeljesb bámulattal fordul azon trón felé, melyet eddig a szabadság ősi ellenségének, — a dinasztikus hatalmi elv megtestesítőjének, — a nép akarat legfőbb gátjának tanult ismerni.

Ebből látszik, hogy az, ki erre a nagy lépésre el tudta határozni magát, nemcsak emelkedett lelkű, emberiesen érző bölcs, hanem kiválóan ügyes politikus is: ő az első, a ki az egész világ osztatlan rokonszenvét egy

csapásra megtudta szerezni trónjának s nemzetének.

A közvélemény hü tükre, a sajtó, nálunk is, de az egész világon a legmelegebb rokonszenvvel fogadja az orosz czár nagyszabású békekezdését. A sajtó megnyilatkozását kétségtelenül világszerte követni fogja a közélet egyéb faktorainak megnyilatkozása is. A közvélemény ilyen általános befogása mellett az olyan magas helyről jövő felhívás elől a kormányok nem térhetnek ki; bizonyos tehát az, hogy a világ sorsának intézésére hivatott tényezők valahára komolyan, hivatalosan fognak foglalkozni a világ egyik legnagyobb problémájával. Fog-e a konferencia eredményt jarni, nem tudható, de a haladásukban megbénított nemzeteknek vigasztalást és reményt nyújt már az is, hogy az első lépés megtörtént.

Szó sincs róla, ebbe a szép harmóniába belevegyül egy pár disszonans hang is; kivált az angol lapok azok, amelyek élükön a Standarddal, a félhivatalos külügyi lappal, bizalmatlanul fogadják a czár kezdeményét és nem látnak abban egyéb szándékot, minthogy a netán kitörő orosz-angol háboru ódiomát Oroszországról elhárítsa. De ma, amikor a felhalmozott roppant hadianyag, a terjeszkedési, hódítási vágyat mindenütt felkeltötte, — nem lehet csodalkozni azon, ha az ilyen óriási problema megoldása nem sikerül egyszerre és nagyon sok ellenállást, nagyon sok felszabadult vagy elnyomott szenvedélyt kell előbb a nemes szándékok legyőznie, amig cselejtait megvalósíthatja.*

Gróf Bethlen András.

E hó 27-én hantolták be gróf Bethlen Andrásnak sírját. — A volt földművelésügyi miniszter temetésére megjelent az O. M. G. E., a magyar gazdaközöségnek leghivatottabb képviselője és díszes közorut helyezett koporsújáról

Természetes ugyan, hogy az O. M. G. E. jelelen van ott, ahol az ország gazdái egyik kiváló társuknak halálát gyászolják, de éppen gróf Bethlen András halála alkalmából különös ügyelmet érdemel ez. Gróf Bethlent akarták

* Elvárnók, hogyha a hang őszinte, az orosz czár színjék meg legelőbb és mindjárt foglalásaiival is lefegyverezzen le. Szerk.

ugyanis 1894-ben felhasználni esztől azok, akiknek száka volt a szemében az, hogy a magyar gazdák hatalmas testülete erkölcsileg és anyagilag gyarapodk, — egyéaiti mzgában a magyar gazdák legjobbjainak társadalmi erejét.

Desewffy Aurél gróffal szemben őt léptették fel elnök jelöltnek, számítva arra, hogy az elhunytok nagy tekintélye és népszerűsége éppen alkalmas lesz az O. M. G. E. egységének megbontására és a vissza vonás behurcolására. — Félig sikerült is már a coup.

Gróf Bethlen Andrást kis többséggel meg is választották Desewffyvel szemben; de ő benne volt annyi jó izlés és helyes érzék, hogy fölismerte, milyen szándék rejlik az ország választási manőverben és az elnökséget visszautasította, úgy hogy megválaszthatnak elnökül gróf Desewffy Aurélt, a kibentényleg összpontosult a gazdák bizalma s a kivel szemben Perczel Dező belügyminiszter is kudarcot vallott. Gróf Bethlen akkori viszavonulásával szolgálatot tett az O. M. G. E. békejének es eredményes tevékenységének. A koszoru, melyet ma koporsújára tettek, nemcsak e jeles hazafiért való gyászt jelezte, hanem honorálása annak a nobilis és lojális eljárásnak, melyet gróf Bethlen az O. M. G. E.-tel szemben tanúsított.

Gróf Bethlen, mint a sajtó megírta róla, a közgazdasági irodalom terén is szép tevékenységei fejtett ki. Kevesen tudják róla, hogy ujabban is nagyobb munkán dolgozott, mely bizonynyal érdekes adalék lett volna az éppen aktuális mezőgazdasági munkás-és szociálisztikus kérdésekben. Nagybbszabásu tanulmányát, az elementáris erővel fellépett munkásmozgalmak orvosszereiről és a bajok szanálásáról készült írni, súlyos betegsége és a halál megakadályozta abban, hogy essay-ét kidolgozhassa, Csak vázlatát készíthette el, mely azonban így is érdekes és figyelemre méltó.

A tanulmányt három főrésze akarta az ethunyt gróf osztani. Az első részben a földmívelő nép megélhetési viszonyaira, a másodikban a birtokos osztály és a nép közti bizalmas, patriárchális viszony fejlesztésére vonatkozólag kívánt javaslatokat tenni s a harmadik részben az állami teendőket sorolta volna fel, melyek szükségesek a szociálisztikus mozgalmakkal szemben, függetlenül pedig a gazdatársadalom féltárait kívánta felsorolni

zám és mosolyogva, pajkosan csak ennyit mondott:

— Geh' zum Kukuk!

A főhadnagy befejezte elbeszélését. Az asszonyok hosszú ideig nem bírtak szóhoz jutni.

Kacagtak hosszan, sokáig s csupán csak a főhadnagy maradt komoly.

Az utolsó asszony volt még hátra. Az volt a legszebb, legfessőbb valamennyi között.

Az asszonyok is, a főhadnagy is kíváncsian függesztették szemeiket a formás, csinos asszonyra. Az sokáig elgondolkozott és elnézett a távolba.

Látszott, hogy kutat a múltban és gondolatait gyűjti. Egyszerre derült arccal beszélni kezdett.

— Volt nekem is első szerelmem. Romantikus a története nagyon és annyira szokatlan, hog, el sem hiszi az, aki hallja. Pedig megtörtént éppen úgy, amint elmondani fogom. Nem teszék hozzá semmit és nem hallgatók el belőle.

A bevezető szavak csak jobban felkeltették az asszonyok figyelmét. Csend lett és mindenki szemé merően tapadt a széke asszonyra. Az egy pillanatra újból hallgatott, de csak egy percze.

Aki az asszony szenvedő kifejezésű arczát látta, azt hihette volna, hogy az elbeszélés, az első szerelmi történetének felújítása kellemetlen emlékeket ébreszt benne.

Halvány volt egy kisse és szomorú. Bánatos és lassu vontatott hangjából valami panasza féle sirt ki.

— Egy papot szerettem — kezdé elbeszélését az asszony. Itt Martonfalván ismerkedtem meg vele még leánykoromban.

Ő még most is itt van. Én azonban csak nyáron látogatok már rövid időre férjemmel ide. Amióta elutaztunk még nem találkoztam vele sohasem.

Magas, barna, ideálisan szép ember volt. És én megszerettem őt abban a pillanatban, amelyben meggláttam. Azzal az igazi nagy, forró, mindent elárasztó szenvedélyes szerelmmel, a melyet csak akkor érez az ember, a mikor megtalálta az ideálját, a kit a lelke, a gondolat világa alkotott magának.

Valóságos láz volt az, amely testemen lelkemen erőt vett. O thatatlan, amely pusztít és öl. Azt tartják, hogy a szerelmet a viszont szerelem képes a legjobban táplálni. Én észre vettem, hogy ő éppen úgy szeret engem, a miként kívánom én őt. Az én szerelmemet ez a tudat csak élesztette.

Forrt, lobogott a vérem és zakatolt, zuggott a fejem és magam sem tudtam, hogy miként kerülök hozzá. Elég az hozzá, hogy utána mentem a sekrestyébe. Ismertük akkor már jól egymást s nem kellett attól tartanom, hogy megszól. Meg volt nagyon lepetve. — Láttam az arczán, hogy örült és boldog volt, hogy alkalmat adtam a találkozásra és mégis elüzlött magától. Az a nagydarab ember csak a kötelességének élt és egy pillanatra sem feledkezett meg magáról. Fél, rettegett, hogy gyenge talál lenni és éppen azért inkább durva lett. Keményen megleckéztetett vakmerőségemért és végül elüzlött, elkergetett. Szenvedtem

sokat, de azt hiszem, hogy ő még többet szenvedett. Könnyezett, sirt, amikor beszélt hozzám.

Amikor kijöttem a templomból, úgy ténferogtem, botorkáltam az utcán, mint a ki elvesztette az esztét. Ementem, kerestem egy helyet, ahol senkisé lát és ott kisírtam magamat.

Később kitisztult a fejem és én voltam az a ki a legjobban csodálkozott a vakmerőségen. Szégyenlettem, resteltem rettenetesen a dolgot és pipacsörvő lettem, valahányszor talalkoztam vele azután.

Az asszony egy pillanatra itt elhaltatott. Lenézett a földre és látszott, hogy gondolatait rendezti. Csendesen fujni kezdett a szello és suhogni, reszketni kezdettek a fák levelei.

— Igyekeztem — szólalt meg némi gondolkodás után az asszony — lemondani róla. Feledni akartam mindenáron. Akkor történt, hogy a férjem megkérte a kezemet. Hábózás nélkül adtam meg a feleletet. A mikor megtörtént az esküvő, akkor újból sokat szenvedtem.

Sőt csak azután kezdődött az igazi Golgotha. Akkor azt hittem, hogy nem járom meg, összeroskadok a fele uton. Örökösen az ő arca lebegett előttem. Hasztalan csuktam le szemeimet, akkor gondolat alakjában bevette magát az agyamba. Nem tudtam tőle szabadulni és minél jobban a hatalmába kerítet.

Már azt hittem, hogy nem bírom tovább a szenvedést és egy téli délután bekocogtam újból hozzá. Elvesztettem az eszemet és nem

Az agrár-szociális kérdés megoldását szerinte a birtokos utján lehetne paczifikálni, ennek kell vezetnie a népet, s a helyenként meglazult vagy megszakadt összekötő szálakat a birtokos és munkás közt tudatosan erősíteni és pótolni kell. Kár, hogy e tanulmányt ki nem dolgozhatta.

Táviratok:

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Reich Jenő és Társa jelentése.

Távirati tudósítás. aug. 30.

Határidőüzlet.

Zárul 1 órakor.

Buza őszre	8.29
Tengeri juliusra	4.42
augusztusra	5.04
Rozs őszre	6.60
Zab szeptemberre	5.36

Ertéktőzsde.

Zárul 1 órakor.

Osztrák hitelrészvény	360.80
Magyar »	396.50
Államvasuti	359.—

A miniszterek kihallgatáson.

Budapest, aug. 30. (A Debr. ered. táv.)
Ő felsége a király ma délután 2 órakor közös kihallgatáson fogadta a kiegyezés tárgyában mindkét miniszterelnököt és a minisztereket. A magyar miniszterek Baró Bánffy miniszterelnökkel együtt ma este Budapestre érkeznek.

A kiegyezési tárgyalások.

Bécs, aug. 29. (A Debr. ered. táv.)
A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Ő Felsége a király délután fél 3 órakor közös kihallgatáson fogadta Thun gróf és Bánffy báró miniszterelnököket, hogy a kiegyezési tárgyalások állásáról tegyenek előterjesztést.

A véglegesítés s a lérejtött megállapodás előreláthatólag holnap fog megtörténni. Dániel báró keresk. miniszter ismét visszatért Kaltenleutgebenbe.

A miniszterek elutazásukat holnapra halasztották el.

tudtam, hogy mit teszek. Támolyogtam és bebuktam az ajtón. Ott ült és egy könyvben lapozott. Amikor meglátott, felugrott és elém jött. Kitért belőle az elnyomott szenvedély. — Átölelt, magához vont. Ugy égett az arca. Egyre suttogta:

— Szeretlek és hazugság volt minden szavam akkor, amidőn az ellenkezőről akartalak meggyőzni és elkérgettelek magamtól.

Azt akartam, hogy hagyja el Martonfalvát szökjön el velem. Vigyen magával. Mindent a toronyban egyszerre megkondujt a harang. Az esti imára harangoztak. Ez volt a szerencsém. Észre tért és újból egyszerre a kötelességtudó pap lett. Hidegen, nyugodtan figyelmeztetett könnyelműségemre és kért, hogy térjek haza.

Amikor hazatértem, nagy felindulás vett rajtam erőt. Majd széjjel pattant a fejem. Heves lázam volt, a mely csak reggel mulott el. Egy idejűleg azzal elmúlt az én nagy-nagy szerelmem is. Kiabrándultam és csupán csak megvetést éreztem azután iránta. A megsértett önérzett működött bennem akkor, midőn a szerelmem a melylyel iránta viseltem, gyűlöletben, megvetésben olvadt fel. Rövid idő múlva már teljesen elfeledtem s a mi az egészről vissza maradt, az csupán a szegyenéret volt, a mely szüntelenül arcomba kergette a vért valahányszor csak vakmerőségem, megdondolatlanságom jutott az eszembe. Figyeltem, tanulmányoztam az én jó uramat, a ki nagyzn becsült és nagyon szeretet is, minden nap szebb és nemesebb tulajdonságot fedeztem fel benne.

Általános lefegyverzés

Bécs, aug. 29. (A Debr. ered. táv.)
A lapok behatóan méltatják az orosz czár kezdeményezését a lefegyverezésre vonatkozólag, nagy rokonszenvvel fogadják azt és kiemelik, hogy mindenképp nagy örömet fog az kelteni. A «Freundenblatt» azt mondja, hogy a föld legnagyobb birodalmának uralkodója ezzel a béke nagy horderejű szolgálataiba áll.

H I R E K.

* **Szemelyi hírek.** Boczkó Sámuel főkapitány nagy heti szabadságidő után ma foglalta el hivatalát. — Szabó Kálmán városi aljegyző szabadságáról visszaérkezett, hivatalát ma elfoglalta. — Roncsik Lajos kultúrtaácsnok szabadságáról visszaérkezett és hivatalát holnap foglalja el. — Király Gyula tanácsnok egy hónapra terjedő szabadságát tegnap kezdte meg.

* **A kollegium köréből.** Gólyák mennek gólyák jönnek. — Két fele gólyáról van ugyanis szó: a golya madarról meg a golyajogásról. Amazok elmennek és idegen tályak fogadják meleg eghajlattal, emezek megjönnek és lelkes kollegák fogadják őket ölelő karokkal. És az idegenből jött golya jogász valami olyan félős örömmel tekint szét maga körül. Milyen kedvesek is ők most. Milyen hizelegve, barátságosan veszik őket körül az «öreg» diákok, — mind megannyian kitanult kortesek. Ez az én jelöltem, hozzánk jőjj. Pár lépést tesz megint hallja: Ez pedig az én jelöltem, remélem, hozzánk jősz. És foly a munka igazottan napon keresztül. A főiskola ifjusága kebelében levő két legdiszesebb allásnak beöltéséről van szó. Egyik a könyvtárnoki, másik a jogász segítő egyesületi elnökség. Könyvtárnok jelöltek: Boross Lajos 3 jh., párthivei a piros szalagot viselik; — Kovács József 4 jh., szalagja nemzeti szín; — Berczky László 4 jh., a ki meg a zöld szalagot szeretné terjeszteni. Hogy melyik szín fog győzni azt majd csak a választás dönti el. Legizmosabb eddig él a Boross pártja. Segítő egyesületi elnökségre egyedüli jelölt; Kun Bela 5-ad éves joghallgató.

* **Táncmulatság Vertesen.** F. hó 28-án Vertes intelligens társadalmá az ottani kisdudó javára egy minden tekintetben szépen sikerült jótékonycélu táncmulatságot rendezett, melyben Debreczenből is többen résztvettek

A bál sikere a fáradhatatlan rendezőség és közöttük különösen Lukács Gyuláné nagysága buzgalmanak köszönhető. A négyest 30 pár táncolta. Dicséretet érdemel az a szép összetartás és jól esik nekünk elismeréssel adózni a társadalmi élet fennkölt nemes szelleme iránt, mely Vertesen fölülélemkedik a mindennapias önzés és aldástalan érdekharcz színvonalán s ott ahol jótékonycélu áldozatkészség oltárán kell áldozni, tekintet nélkül vallásfelekezeti különbségre, a társadalom minden intelligens tagja egy lélekke, egy akarattá forr össze... Fajdalom, hogy ez igen sok helyen nincs így! A táncmulatságnak csak a hajnali órák vetettek véget, a mikor az ott jelen voltak egy fényesen sikerült mulatságnak édes emlékeivel távoztak el.

* **Az önálló munkás betegsegélyző** pénztár szeptember hó 10-ikére jelzett dal és táncestélylyel egybekötött Társasvacsoráját közbejött akadályok miatt szeptember 24-én tartja meg a Margit fürdő ét és disztermeiben. Ezen minden ízében kellemesnek ígérkező mulatságra felhívjuk a közönség figyelmét. Jegyek előre válthatók Priviszzer József pénztárnoknál.

* **A m. kir. állami felső ipariskolában** (VIII. Nepszínház utca 8 sz.) a beiratások szeptember hó első napján kezdődnek s 5-ik napjáig tartanak. A budapesti m. kir. állami felső ipariskola igazgatósága.

* **Szerencsétlenül járt munkás.** Nagy szerencsétlenség történt ma délelőtt 11 órakor a csavargyárban. A véletlen balesetnek egy szegény munkás lett az áldozata, ki megnyomorítva örökre munkaképtelen lett, családja most a legnagyobb nyomornak néz elé. Az e.etről részletes tudósításunk a következő:

A csavargyárban levő nagy gép hajtásával nyolcz ember volt megbízva. — Délelőtt ugy 11 óra tájban a munkások közül Csukás Karoly hirtelen a gép alá került. Megrémült társa: azonnal megállították a gépet de a szerencsétlent már teljesen összeroncsolva vették ki a kerek kekeke alól. — Isonyatos sebeinek bekötése után bevitték a kórházba, hol egyik lábat azonnal amputálták. Neje és három apró gyermeke egyetlen kenyérkeresőjüket veszítették el benne. Hogy a végzetes szerencsétlenségért terhel-e valakit vétkes könnyelműség, azt a megindított vizsgálat fogja kideríteni.

Később én voltam az, aki a legjobban csudálkozott azon, hogy a férjemet mellőzni tudtam azzal az emberrel szemben. Megszerettem őt és most is szeretem. Merem egész határozottan állítani, hogy jobban, mélyebben, mint egykor amazt.

Az asszony hirtelenül elkaczagta magát: — Ez volt az én első szerelmem.

A többiek, akik eddig hallgatagon ültek a padon, szintén nevetni kezdettek. Az egyik pajkosan fenyegette meg a romantikus történet hősnőjét:

— Szerencse, hogy így végződött. Ki tudja mi lesz, ha másképpen történik.

Szedelőzködtek és menni készültek. Az uton egy pap alakja bukkant fel. Csendesesen, mélyen elgondolkozva, lehajtott fővel közeledett a jókedvű társaság felé. Egyszerre mély csend lett. Mindenki feszülten, merőn nézte a komoly arcu, fiatal papot.

Az lassu léptekkel ment előre. Nem is gondolta, hogy találkozik valakivel. Lekanyarodott a finom, fehér homokkal beszórt kerti utra és látszott, hogy ott fog elmenni a fehér ruhás fiatal asszonycsoport előtt.

Már egészen közel járt. A legszebb, leg-snejdigebb asszony hirtelen felállott. Látszott az arcából, hogy a bosszu érzete hajtja akkor, amidőn neveltségessé igyekszik tenni a papot. Mosolyogva, pajkosan, sok-sok maliciával hirtelen megszólalt:

— Dicsértessék a Jézus Krisztus!

A pap felemelte fejét. Megállott, megdöbbsent. A hang ismerős volt előtte. A beszélőben megismerte azt, akit annyira szere-

teit. Feltámadt lelkében a mult, melyben annyit szenvedett.

Egykor nem tudott megbékülni a sorssal. Folytonosan lázongott a vére. Hasztalan erőszakolta a nyugalmat, ki-kitért belőle az elnyomott szenvedés. Amikor az oltár elé ment, még akkor is szüntelenül csak annak az asszonynak: az arca lebegett a szemei előtt. És akkor az Istenhez fohászott és ez adta meg neki a megnyugvást. Vigasztalást keresett a hitben és talált is.

És most mégis úgy érzi, mintba kalapáccsal sújtának fejbe. Az a behízsgó, ismerős hang feltépte gyógyuló sebeit. Nézte egy darabig az asszonyt, akinek hangjából az első perczen nem érezte ki a csipős élt és a rosszakaratot. A másik pillanatban azonban már világosan látott. Az a mosolygó arc, az ajkak szegletében rejtőző malicia meggyőzte őt arról, hogy az asszony most vissza akarja fizetni a kölcsönt. Neveltségessé akarja tenni és e célból guanyt üz belőle. Erős lett ismét és megnyugvással, hidegen, szinte kötelességérzetből adta meg a feleletet:

— Mindörökké Amen!

A másik perczen már megindult. Lehajtotta a fejét és a nélkül, hogy csak figyelemre is méltatta volna az asszonyt, ment csendesesen előre.

A mikor távol volt a jókedvű társaságtól, csak elérékenyűtt egy pillanatra és a sok-sok elrejtett érzelem egy titkos, fájdalmas, nehéz könnyecppben futott össze.

* **Honvédeink az érmelléken:** Szombaton kezdődtek Bihar Diószeg környékén az I. honvéd kerület nagy gyakorlatai melyeken a budapesti első honvéd kerület két dandárának összes gyalogezredei, valamint a budapesti első, a gyulai második a debreczeni harmadik és nagyvárad negyedik vesznek részt; részt vesz ezenkívül egy úteg tábori tüzérség is. A gyakorlatokon, melyek szeptember 15-én kezdődnek, jelen lesz a kerületi parancsnokokon kívül több tábornok és törzsiszt is.

* **Botrány az utcán.** Történt ma reggel 7 órakor a Teleki utcában Szilágyi Gábor üzlete előtt — üzleti ügyben. Ennek az egész komédiának a története az: Egy vidéki ember dinnyével megrakott szekere Szilágyi Gábor üzlete előtt a járdán állott meg s a gyalog közlekedést elzárta. J u h á s z David 16 sz. rendőr odament és felszólította az illetőt, hogy a járdáról távozzék el, mert ott ácsorogni az utat elállni nem szabad. Erre kijött Szilágyi Gábor ur és a rendőrt elmondta mindennek, csak egynek nem t. i. becsületes embernek. A lármára az utcai publicum összefutott és élvezte Szilágyi ur nem mindennapi kifakadásait. A rendőr nem engedett s a törvény nevében letartóztatta a szekér dinnyét és a fuvarost. Ez a szorongatott állapot még tán most is tartana, hogyha Juhász David rendőr — ki minden tekintetben helyesen járt el — jelentést nem tesz a rendőrpárancsnoknál, aki aztán elrendelte a letartóztatott szekér szabadon bocsátását, a fuvarost pedig rapportra stimolta.

* **A vakáció vége.** A diákok vakációja véget ért. Mert a szünidőnek is, mint mindennek, vége szokott lenni. Vége... Milyen borzasztó érzést okoz a rövidke szó a diák szívében! Mintha már most hallana az édesanyja szavát, — a mint szomorúan mondja:

— Na Laczikám, holnap iskola!

Még nincs ugyan itt a holnap, még egy pár napig tart az aranyos szabadság ideje, de hát kinek volna kedve még tovább mulatozni mikor folyvást az indulás napja lebeg előtte. Ezek az utolsó napok a diák élet legkeserűbb pillanatai s bura hajlott fővel jár ilyenkor minden diák gyerek. Hát még az, kinek javító vizsgát kell tenni!

— Szegény, eleget szenvedett évközben, gondolja otthon a jó szülő, pihenje ki legalább az utolsó napokban!

Ez általános diák-keserűség alól csak azok a kivételek, a kiket valamelyik szemináriumba, vagy katonaintézetbe vettek föl. Az ilyenek a mama az utolsó héten a kedvelt ételét főzi és reményteljes pillantást vetve rá, boldog sóhajtással mondja a szomszédoknak:

— Hej, hogy ha majd az én Piském az első prédikációt mondja és mindenki sirni fog...

Egy másik falusi pitvarajtóban pedig így vigasztalódik az anyaszív:

— Nehány évig tart csak a vesződség s aztán az én fiam is olyan szép almásszürke paripán vágta a század előtt mint a Rosta kapitány,

és az életpálya küszöbén álló legénykék nagy komolysággal készülnek az új pályára. A leendő kispap szinte látja magán a kék reverendát, a teveszörből készült cingust a bőfehér kollárét a kadétkolárába készülő kis katonajelölt pedig emelt fővel büszke testtartással adja tudomására mindenkinek, hogy ő legalább is generálisnak készül.

Es eközben az idő gyors egymásutánban pereg le, alig hajnalik máris itt az alkony, s a szép augusztus hónap véget ér. Üres lesz ismét az almárium, a táskák garmadában heverve készen várják az indulást s mikor a Miska kocsis előáll, hogy az ifiurat a városba vigye: megtelik minden szem könnyel s még a lehénes is keservesen siratja a távozó diákokat. Mire aztán öreg este lesz és a kocsis üresen tér vissza a városból, vagy a vasuti

alomástól kezében lobogtatva azt a kis papírdarabot, melyre bucsuzól még ezt írta plajbásszal az ifiur:

— Isen vele még egyszer édes anyám, isatelen Rózsikát.

* **Értesítés.** Ev. ref. népiskoláinkban az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember 1-én reggel 8 órakor lesz a nagytemplomban. Tisztelettel meghívom arra a szülőket és általában a közönséget. — M. Trovicz Gyula iskolaszéki elnök.

* **Beiratás a kolozsvári egyetemen.** A kolozsvári m. kir. Ferencz József tudományegyetemen az 1898—99-ik tanév I-ső felére a beiratkozások szeptember 1-én kezdődnek és 12-ig bezárólag tartanak. Akik ezen határidőben valamely elháríthatatlan akadály miatt személyesen nem jelentkezhetnek, a tanulmányi, fegyelmi és lezkepezés szabályzat 25. §-a értelmében a fennebb megszabott határidőn belül tartoznak akadályoztatásukat igazoló hiteles okmányokkal felszerelt és az illető kar dekanájához intézett kérvényben előjegyztetésüket kikérni s meghatározni azt az időpontot is, amikor személyesen megjelenhetnek s beiratásukat úgy a kvesturában, mint az egyes tanároknál teljesíthetik. E határidő azonban október 6-án túl nem terjedhet.

* **Műkedvelői előadás.** Helybeli szorgalmas iparos ifjak nagyban készülődnek egy jótékony célú műkedvelői előadásra, amelyet szept. 11-én a Margit fürdő dísztermében fognak megtartani. Előadásra Géczy István 1000 aranyat nyert színművét, a »Gyimesi vadvi-rágó« választották s a főbb szerepeket a következőleg osztották ki: Balánkai Imrét — Pantoni István, Gyurit — Oláh László, Csúrárt — Menyhart Lajos, Marci fiút — Brinke Gábor, Örsét — Tóth Erzsike, Mariát — Menyhart Rózsát, özv. Fabiannét — Szabó Ida, Balánka Jánost — Cseresznyés Sándor, Rab Prezmert — Morvay Zoltán, Piébánost — Morvay Elemér, Csuránét — Dénes Ilonka, első vőfélyt — Szücs Jóska, második vőfélyt Varga játsza. A próbákat Boránd bácsi veterán színész, díszletmester felügyelete alatt tartják a zenede földszinti tánctermében, az éneket pedig Horra karmester tanítja be. Többször láttunk már ezen ifjaktól előadni egyes színműveket s mindég elég kellemes élvezetet nyújtottak a közönségnek, amely tömeges látogatásával jutalmazza őket. Reméljük, hogy ennek a nehéz színműnek az előadásával is öregbíteni fogják az elismerést, amelyet eddig kiérdemeltek.

* **A beteg színész állapota.** Tegnap városunkban az a hír volt elterjedve, hogy Rubos Árpád meghalt. Ezen hírrel szemben biztos forrásból értesülünk affelől, hogy a fiatal beteg színész állapotában oly kedvező fordulat állott be, hogy felgyógyulása teljesea bizonyos. A halál, melynek hideg karjaiba akart menekülni hirtelen felindulásában, visszaadta az életnek a szerető és hű ara boldogságára.

* **Hirtelen halál.** Dr. Dusóczki Pál orvos Péterfia utcai lakásán ma fél 11 órakor hirtelen meghalt. Valószínűleg szív-szélhűdés ért. Dr. Dusóczki egyike volt városunk legképzettebb orvosának, ki hivatásának és kötelességének a legnagyobb odaadással szentelte életét. Hirtelen bekövetkezett halála nagy részvétet keltett.

* **Herczegeből — szerzetes.** Ma szentelte fel a seckai bencés-kolostorban herceg Hohenlohe Fülöpöt szerzetessé. A fiatal, 34 éves herceg, a ki ő felsége elhunyt főudvarmestérének herceg Hohenlohe Konstantinnak ma-

sodszülött fia, már egy év óta novicius a kolostorban. Tegnap még Ahbáziában volt s itt kapta meg Rómából Rampolla bibornok táviratát, melylyel a pápa szerencse kívánatát és a postolai adását küldi hozzá, — A kolostorba vonuló herceget már kezdetben is papnak szánta az édes atyja. Ekkor azonban a fiatal ember ragaszkodott a nagyvilági élethez s tiszt lett az Albert porosz herceg nevet viselő dragonyos-ezredben. Majd az alsó-ausztriai helytartóság titkára lett, de nemsokára zárkózott életmódot folytatott s feltűnően került a társaságot. Így nem is keltett meglepetést, hogy a herceg egy szép napon a seckai bencés-kolostorban felvételeire jelentkezett s ott a teológiát kezdte tanulni, a mit most befejezett. A seckai kolostorban, a melynek tagja lesz a herceg, igen szigorú rendszabályok állnak fenn. — A szerzetesek egyedül nem mehetnek ki a kolostorból, mindig papi ruhát kell viselniük s pénz soha sem kerülhet hozzájuk. Holnaptól kezdve herceg Hohenlohe Fülöp a kolostor lakója s már csak úgy ismerik, mint Konstantin atyát.

* **Vaddisznó helyett ember.** A koczava dászok katasztrófiája esett meg a napokban Ravnán, de egy kissé komoly kimenetellel, mint levelezőnk írja. Brád Ambrózié ravnai erdőőr a kukoriczásban vaddisznókra lesett. Az első neszre nem mozdult s ezalatt a pusztító vadak észrevétlenül távoztak. Ujabb neszre egész közel hitte magához az állatokat és a sötétség daczára a nesz irányába lött. A lövés után jalkiáltást hallott; bement a kukoriczába s látta, hogy szolgáját a 10 éves Tyeba Paszkot lötte meg. A töltés sörétei a lábába furdáltak és suly sérüléseket okoztak. A vizsgálatot megindították.

* **A felesége mellett öngyilkos.** Bekésen — mint onnan tudósítónk írja — Szőlőssy Sándor elválva élt a nejétől. Ezen aztán annyira elbusult, hogy belopódzott e nejehez és míg az aludt, a mestergerendára felakasztotta magát. A megrémült asszony csak akkor vette észre, mikor felébredt, micoda tragikus eset történt az éjszaka.

* **Betörés Romániából.** Felhaborító van dalizmust követett el 18 román földmives több magyarországi románnal, kiket magokkal hurcoltak. Tudósítónk távirata szerint Románia Dragoslav községéből Sedoj bíró, Tatarin kisbíró és Nikulaj vezetése alatt tízennyolcz földmives betört Magyarországra. Funda nevű községbe törtek. Itt Kolcs tanítót és két földmivest magukkal hurcoltak Romániába. Öt napig tartott az erőszak útja, ezalatt a vadállatok áldozataikat egyre ütötték, a 6-ik napon hazaengedték őket. Nagy ügygyel-bajjal félholtan értek vissza falujukba, hol most életveszélyes betegen fekszenek.

* **Szüreti ünnepély.** Schaff János táncztanító a Korona című táncsteremben szeptember 11-én tánczcal egybekötött: szüreti ünnepélyt rendez, melyre a meghívókat a jövő héten küldik szét.

Villanyos történet.

Bevezetés.

A Károly kaszárnyánál a villamos vasutára egy feltűnő barna hölgy ült fel, a linek jobb arcán egy diszkrét lencse pompázott. Kezében egy krokodilszerű táskát tartott és szemével dicséretes kacérsággal szemlélte a kocsiban ülő urakat. Ezek csendes nyugalmal ültek helyeiken és nem reagáltak a tüzes pillantásokra, ami a hölgyt szemmel láthatólag lehangolta; miért is egy szegény kis fiút vásárolt esti újságot kezdett olvasni.

Egy napsugára a sötétben.

A nyuzati pályaudvarnál azonban egy elegáns ur szállott a kocsiba. Monocli és fehér keztyű. Műértőleg nézett szét a kocsi tartalma felett, aztán a barna hölgygyel szemben foglalt helyet. Az esti újságot elkapta a szellő és

a barna hölgy ragyogó szemekkel nézett a jövővényre.

A nem óhajtott zuhany.

A Pálfi téren éppen akkor fecskendezte a fő és székvárosi megbízott a szomjas anyafődet, mikor a villanyos odaért. A barna hölgy és az elegáns ur kéjjel szivta magába a nedves és lehűtött levegőt, mikor egyszerre csak egy fiakeres lovai a vizsugártól megijedve neki rohantak a fecskendezőnek. A szegény öntöz megremülve félreugrott és a másik perczen egy halk sikoly hangzott fel a kocsiában, mert az ügyetlen és megijedt fecskendező az elegáns urat borította el hideg zuhanyval.

Sötétpontok.

Az elegáns ur dühösen ugrott fel helyéről és a jámbor öntözőt leakarta löni. De azon perczen mikor le akarta durrantani, látta be, hogy az lehetetlen, mivel nem volt nála semmi-fele löfegyver. Az utasok csitítani kezdtek, de ha nincs jelen a barna hölgy, az elegáns urat alig lehetett volna lecsendesíteni, olyan dühös volt az elázott lawn-tennis ruhája miatt.

A z első napsugár.

Az elegáns ur hálásan nézett a barna hölgyre és titokban megszorította kezét. A barna hölgy pirult arccal viszonzta a szorítást s ebből az elegáns ur bátorságot merítve, megakartá szólítani a barna hölgyet, mikor a villanyos megállott és felszállott.

A mama.

Kövér, elhízott, szigorú arcú nő, a ki csak annyiban hasonlított leányához, a barna hölgyhöz, hogy neki is volt egy lencséje. Az elegáns ur hirtelen visszahúzódott és a barna hölgy elégedetlenül biggyesztette össze ajkait. A mama sokat beszélt és sokat kérdezett lányától, ennek azonban terhére volt a sok kérdés, miért is kiment a kocsivezetőhöz.

A türehetetlen hős.

A sok beszélőtől nagy lett a hőseg a kocsiában és az elegáns ur sokat törülgette izadt homlokát. Majd ki nem bírva a kocsiában a meleget, szintén a kocsivezetőhöz ment ki, a hol megtörtént az

Örvendetes viszontlátás.

Az elegáns ur most már beszédbe elegyedett a barna hölgyvel, a kivel felségesen kezdett mulatni. Széles öltözet folyton kaczagáltak, míg viszont a barna hölgy el volt bájolva, az ismeretlen festelen eleganciája által. Nagyon természetes tehát, hogy nem vették észre, hogy megéreztek a

Zugligerbe,

Az elegáns ur fajdalmasan kapott a szívehez, a barna hölgy pedig egy könnyet morszolt szívében. Fájt nekik, hogy valóik kell és a mérges és szigorú mamának meg sem mertek szólani. Talán szomorú vége lett volna találkozásuknak, — ha segítségükre nem jön

A véletlen.

Ugyanis, mikor a kocsi megállott, a mama leszállás közben megbottolt és elesett. Az elegáns ur edaróntat felsegítte, sőt karját ajánlotta fel. A mamának tetszett az elegáns ur magaviselete és meginvitálta őt villájába. Az elegáns ur oda volt a boldogságtól és oly remekül mlattatta a szigorú mamát és a vilában ta ált papát, hogy ott marasztalták vacsorára. Az elegáns ur egy kicsit szabódott, de azután elfogadta a meghívást és míg az estebédhez készültek, hirtelen eltűnt, de csakhamar visszatért egy remek csokorral és azt a barna hölgynek a park egy árnyas lája alatt átadta, a ki boldogan omlott keblére s csakhamar elhangzott

Az első csók.

A vacsoránál az elegáns ur még szerette remélőbb volt; a szigorú mamát és a jól-lkü apát valósággal elbájlotta, úgy hogy ezek összenéztek s titkos pillantásokkal értésére adták egymásnak, hogy senki nem lehet leányuknak férje, mint az elegáns ur. Az elegáns ur megértette a bátorítást s még azon este megkérte a barna hölgy kezét s mivel a szü-

lők örömmel beleegyeztek a házasságba, azonnal megtörtént

Az eljegyzés.

A barna hölgy négy hétig boldog menyasszony volt, az elegáns ur pedig e négy hét alatt a boldogságban valósággal uszott. És a mikor megtartották az esküvőt, mindenki azt mondotta, hogy ilyen szép összeillő párt nem láttak. Azonban mindenki csalódott, mert a dolog

Vége

az lett, hogy két hónap alatt a barna hölgy valókeresetet adott be az elegáns ur ellen.

KÜLÖNFÉLÉK.

A névjegy. Egy mérnök fiatal szép feleségével setaini ment s egy kávéház előtt magára hagyta az asszonyt néhány pillanatra, míg ő maga egy boltban szivart vásárolt. Amikor visszatért a boltból, a menyecske izgatottan panaszkodott neki, hogy a kávéházból egy vendég szemtelenül fikszirozta, a míg egyedül állt az utcán. A mérnököt nagyon bántotta ez a dolog s dühösen rontott a kávéházba, de a vendég már akkor nem volt ott. Megkérdezte a főpinczért, hogy nem ismeri-e véletlenül azt az urat, a ki ott ült az ablak mellett.

— Oh igen, — felelt a pinczér — s elmondta, hogy az illető nyomdatulajdonos, valamint azt is, hogy hol lakik.

A mérnök azonnal a nyomdába sietett, de az még nem volt otthon. Várt egy teljes óráig, de nem akart megjönni. Végre türelmét veszítve, így kiáltott az első segédre:

— Adja át ezt a kártyát a gazdájának. Ő már fogja tudni, hogy mit jelent.

— Jól van uram, holnap reggel elküldünk valakit önhöz.

— Tizenegyig várni fogok, ordított a mérnök s azzal hazament.

Másnap reggel 10 órakor vittek neki a nyomdából 100 db nyomtatott vizitkártyát. A nyomdász ugyanis azt hitte, hogy a mérnök azért hagyta hátra névjegyet, mert hasonló kártyákat akar. De'után aztán minden kiderült. A nyomdász bocsánatot kért a megbántott asszonytól s a mérnök megfizette a meg sem rendelt névjegyeket.

A hálás vádlott. A vádlottat, akit hat évre ítéltek és aki láthatólag nincs megelégedve védőjével, megkérdi az elnök:

— Elfogadja az ítéletet?

— Átengedem a védőnek! — feleli nagy ravaszul a hálás vádlott.

IRODALOM.

A **«Vasárnapi Ujság»** aug. 28-iki száma 28 képpel s a következő tartalommal jelen meg: **«Az eskütéri hid»** (képekkel a budapesti eskütéri hid építéséről). — **«Öszinte sorok egy állatvédő albumába»** költemény Szabolcska Mihálytól. — **Regénytár:** **«Dáma»** Történelmi körkép. Irta Baksay Sándor (Kimmach László eredeti rajzaival); **«A kétlábu farkas»**. — **Regény.** Irta Karazin Nikolajevics Nikolaj (képekkel). Oroszból fordította Ambrozovics Dezső. — **«Egy connenticuti yank»** Arthur király udvarában. Humoros elbeszélés. Irta Mark Twain (képekkel). — **«Marilla»** Bekefi Antaltól (képekkel Marillavölgyből, Cserna Károly fölvételei és fényképek után). — **«Egy magyar diplomata kalandjai»**. — **Gróf Bethlen András»** (arczképpel). — **«Visza pillantás a spanyol-amerikai háborúra»** (képekkel). Ifj. Hegedűs Sándortól. **«A 60-ik gyalogezred jubileumához»** (képekkel az egri ezred jubileumáról). — **«Divattudósítás»** (divatképpel) — **Irodalom és művészet.** Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a **«Politikai Ujdonságok»**-kal együtt 3 frt, Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában, (Budapest IV. Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanítt megrendelhető

a **«Képes Néplap»**, legolcsóbb ujság a magyar nép számára egész évre csak 2.40, félévre 1 frt. 20 kr.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti gabonátözsde.

aug. 29.

készárúüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Baza	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg.
Bánsági ó	76	—	80	00.00—00.00
»	77	—	81	00.00—00.00
»	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	9.10—9.15	—	9.55—9.70
»	76	9.20—9.25	80	—00.00
»	77	9.30—9.45	81	00.00—
Festvidéki ó	78	9.45—9.60	82	9.40—9.55
»	79	9.30—9.20	—	—00—00
»	79	9.05—9.40	80	—
Fehérmezei ó	76	9.35—9.45	81	9.55—9.60
»	78	9.35—9.45	82	—
»	79	9.10—9.15	—	—
Bácskai ó	76	9.15—9.25	80	00.00—
»	77	9.30—9.35	81	0000—
»	78	—	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	—	—
»	78	—	80	—
»	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű uj	70—72	7.00 7.10
» másodrendű »	—	6.95 7.00
Árpa takarmánynak »	60—62	5.65 6.—
» égetni való »	62—64	6.50 7.20
» serfőzdei —	64—66	7.50 8.60
Zab — — — uj	39—41	5.70 6.0
Tengeri bánsági — uj	—	5.05 5.10
» más nemű »	—	11.75 12.25
Repce bánsági	—	—

Sertés vásár.

aug. 29.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronkint 260 kilogrammon feletli súlyban 59—59½ krajczárig, közép (pkint 240—260 — kilogramm súlyban) 59—59½ krajczar Kőnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) 60—60½ krajczárig.

Sertésalétszám: 1898. évi aug. 27-én — volt készlet 46.263 darab, 1898 aug. hónap 28-án felhajtott 1008 drb, 1898 a hónap 28-án napján elszállított 416 dara 1898 aug. hó 29-ik napjára maradt készlet ben 46.855 darab. — A hizott sertés üzlet-rányzata csöndes.

CSARNOK.

Genfi levél.

A legszebb hely egész Schweizban a genfi **Paradesauxvives** egy darab paradicsom odavarázsolva a lac Léman üde, örökzöld partjaira.

Mikor először voltam ott, alkonyodott. Hátam mögött titokzatosan suhogtak a zöldlevelű palmák, talán a forró tropicus napról, mely tüzes csókjaival borította őket egykor — talán a szerelemről, mely forró tüzes, mint a napsugár, előttem fenségesen terült el a genfi tó: a lac Léman; sima tükrét alig fodrozta egy-egy kőszá szellő — a láthatáron bevilágítva az alkonypirtól a genfi arisztokrácia (!) nyaralói a hiros **Ariana pare** — itt-ott, mint egy egy fehér sirály, egy-egy kőszá vitorla, belőle idehallik az olasz matr zokédes bús éneke a **barcarolla**.

A **paradesauxvives** olyan forma, mint a mi **Nagyerdők** csak hogy végtelenül idealisálva. Egy negyedóránira a város középpontjától összekötve a villamos vasut által terül el 8 hectar 69 ar és 45 centiar nagyságban, melynek fele mesterségesen keletkezett, a genfi tónak egy mocsaras árterének kiszáritása által.

Maga a park egy bérlő-társaság kezében van, mely mindent elkövet, hogy minél szebbé tegye. Csodálatos. Itt buján diszlenek a nagy zöldlevelű palmák, a színes pillangók ezrei röpködnek a vakító napsugárban — odább az égit érő fenyvesek felhomályában lassan csergődez tova egy kis patak, körül-köre hullva mesterséges vizesésekben. Talán 25 lépésse

odább az Alpesek egész flóráját feltaláljuk; mohos sziklatömbök telve kuszó növényekkel, melyek felénk nyuják ki halvány apró virágjukat; A sziklacsucokon virít itt-ott az alpesi rózsza, a barangvirág violaszín virága, alant a mesterséges útakon piczi sziklabarlangokban savoyai lányok nemzeti viseletben szolgálgják fel a szarvasgombát, jegeskávét francia pezsgőt.

Természet és művészet a mit előállítani képes, az mind összevan itt hímözva, hogy gyönyörködtesse a világváros tuszájában a mindennapi élet rideg harczában kifáradt érzékeket.

A park másik oldalán van az alpesi korcsma tiroli vendéglőssel, jódírozó steyer énekesekkel, a kirkó! mindig eszembe jut az öreg Szathmáry az ő G u l y á s M i s k a és K a p o s z t a S á r - jával tiz lépésnyire a G u i g n o l L y o n n a s a gyermekek számára — babaszínház, majomtánczoltatás, binák stb. stb.

A park közepén van egy C a s i n o egy barokk stílyú épület állítólag 1690-ből. Egyszerű egyemeletes ház feloldala vendéglőnek van most berendezve: a másik fele 6 társalgóteremből áll. Itt találkozik esténként az egész Genf, benszülöttek és idegenek, fehérek vörösek sárgák és feketék — mert ilyenek is vannak nagy számmal — egy szóval toutes Genéve; a világ minden nyelvén hall az ember discursálni — csak éppen magyarul nem. Mivelhogy Magyarország még mindig Ázsiá, legalább a jó genfi polgárok felfogása szerint, a kik nem győztek csodálkozni, hogy van egy magyar, a ki Ferencz József kabátban és fehér czilinderben jár, nem pedig lobogós ingben-gatyában mint látják néha a circus színpadján a R o n d - P o i n t - o n .

A Casino berendezése is csodaszép — a falakon évszázados gobelinek a termekben renaissance és baroque butorok, az aszta okon a világ minden hírlapja, még az A u s t r a l i a n R e w i e w is — a fauteuileőkben angol matróznak a kik idegesen olvassák a T i m e s t vagy nézegetik aa I l l u s t r a t i o n bámulatos metszeit.

A nyitott ablakon kilátni a parkra, ki egész a tóig, melynek sima tükrén csillogva török meg a K u r s a a l Genf első orpheum mulatóhelyének ragyogó villamfénye,

A Casinóban lakott itt tartózkodása alatt Sziám királya is és mint mondják a barnabőrű fenség elragadtatásában s m a r a g d világnak (monde d'éméraudes) declarálta e helyet, a mi elég szép volt egy indiai felségtől, a kinek a látóhatárán a rabszolga, a nadir, a smaragd és rubin az enith.

A Casinóval szemben óriás platan és vadgesztenyefák alatt emelkedik az új nyári színház, melyet az idén építettek fel a nagy kőműves és ács-strike közepette 48000 frankért. A színház maga nagyon kényelmes szelős, hőség miatt panaszkodunk nem lehet — mikor először voltam ott, a Gesákat adták a hosszú hajú Vun-Csival és a szép Mimosával. Kitűnő színészek vannak itt átutazóban Parsból Lyonból — de én nem tudom miért — nekem mégis kedvesebb volt a K á l l a y Lujza Mimosája — talán a magyar nyelv tette, talán egy kis lány a ki mindig ott ült az oldalamon — vagy a mit először kellett volna említenem az ő kétségbevonhatatlan művészet... No de elégerről a tárgyról: rossz nyelvek még rám fogják, hogy szerelmes vagyok, akkor aztán oda a réputation. Le revien dra i e n c o r e .

A színház előcsarnokában van egy hasard játék, a neve »Petit Chevaux« kis lovak. A közepén van egy gépezet, mely a croupier keze alatt szédületes sebességgel forogtat 9 kis lovat, melyek meg vannak számozva, és egy középpont körül úgy elhelyezve, hogy sulyponjuk egyenletesen levén beállítva, mind annyian egyenletes gyorsasággal forognak. Midőn a lovak már mozgásban vannak, egy alkalmazott kiáltja: M e s s i e u r s t o u t va a mi jel arra, hogy lehet tenni; a 2 croupier két oldalt fel is hívja a nézőket: faites vos jeux messieurs; midőn pedig a lovak lassadni kezdenek egyik másik el-elmaradoz, a középső croupier újra mondja: Rien ne va

plus a 2 croupier választja plus rien, a mi a játék zárlatát jelenti; most a kis lovak meglassadnak, lassanként el elmaradoznak végre megállanak A melyik legközelebb áll a célhoz az a szám nyert, a többi a bankar zsebébe [vándorol].

Lássuk most a játékeret. Ez így néz ki.

	1	2	
A	3	4	B
	6	7	
	8	9	

Ha számra tesz az ember, nyeres esetén visszakapja a tétet és még hatszoros pénzt, holott 9 szám van — ha a »bande«-nak nevezett tétre tesz az ember, a mi A-val és B-vel van jelölve, nyeres esetén a mi akkor következik be, ha a szála: mentén levő valamelyik szám nyer pl. A meglevése esetén 1, 3, 6, vagy 8, a tétet s mely 1-szeres pénzt kap, mi 4 eshetőség 5 ellenében. En is játszottam, de Önök bizonyára ismerik azt a közmondást a játékbeli és szerelmi szerencséről — ez az igazság szerencsére csak 5 francomba került a mit megér a tudat, hogy j á t s z o t t u n k r o u l e t t é t .

Lassan-lassan, éjfélféle jár az idő. A park villamos lámpái hatalmas sugárkévekben világítják meg az évszázados fákat, az alattok tolongó vidám tömeget, melynek kábító parfümjé s csillogó gyémántjai úgy eltudják vakítani az érzékeket.

És én egy grotta belsejében, végigdőlve a peluche kereveten, valami másra gondolok — egy tavaszi napra, mely üde és ragyogó volt, mint egy bohó tündéralom, otthon, az én hazámban — a távolból, a casinóból, idehallik a zene — egy egri cigánybanda húzza azt, hogy:

„Jaj, jaj, jaj, nagy az én bajom,
Elszakadt a piros szalagom.“

Valamikor más dalolta ezt nekem, mig csillogó fekete szemében felgyűt a szenvedély vad lángja.

Azután a Cserebogár, sárga cserebogár — kíváncsi vagy-e még édes a feleletére? Végül elkezdik azt a dalt, amit, isten tudja miért, mindig játszanak idegenben a cigányok:

»Kondorosi csárda mellett“.

És én nem tudom miért, egyszerre két könnyet érzek a szempillámon, aztán égig gurulni a két arczomon, egész a pezsgős pohárig — pedig hát

„Tudja a jó Mindenható
Mi van azon sirnivaló,
Hogy a ménes ott delelget
Valahol egy csárda mellett,
Csárda mellett...“

K. Kiss József.

Szerkesztői üzenetek.

Iz. Sz. I-nek helyben. Köszönjük hangulatos verseit — készséggel közöljük s arra kérjük ajánlódékozzon meg hennünket továbbra is jóindulóval.

Udvarhelyi F. ur H. Nánáson. Szívünk hála-lás érzelmeivel köszönjük a rokonszenves hazafiassága nemes megnyilatkozását, melyet ön főmunkatársunkhoz intézett, b. levelében kifejezésre juttatott. — Kérésének — sajnálatunkra — csak részben tehetünk eleget, a mennyiben a kért lap példányokból csak 7 db állott még rendelkezésünkre, melyet a mai postán címére meg is küldöttük.

Zelma Helyben. Jelenleg nem közölhetjük. Azonban nem lehetetlen, hogy ha valamikor esni fog az eső és minket is ily hangulatok lepnek meg, helyszoritunk lapunkban.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemő, gyermeket és felnőttest egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezet-szerként szerepel, másrészt, mert dus szénsav-tartalmánál fogva, specificus óvószer is a tiphus, cholera és a gyermekek tiphoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnötteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavával fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

Kedvelt borviz.

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

- »Mörath« Egy jó pipa dohányt
- »Mörath« ad mindenféle
- »Mörath« bűzös szag nélkül
- »Mörath« kellemes ízzel
- »Mörath« kitűnő növény
- »Mörath« keverék tör-
- »Mörath« venyesen védve.

A dohánytöszdékét kivéve mindenütt kapható. A hol raktár nincs oda 1 forint 26 kr. utánvétellel franco a szétküldés által:

Mörath

drogueriája »Zum Biber«
Gráz

Vizonteladónak igen jövedelmező. Eredeti csomag 30 kr. próbacsomag 10 kr.

Főraktár: Felix Griensteidl Wien I.

Sonnenfelgasse 7. — Telefon 3491. sz.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az eddigi a Vilmos-féle házban volt sörcsarnokomat felosztattam s most a Kossuth-utczában Kardos László ur házában levő

Nagy-Várad-szöllősi sörcsarnokot

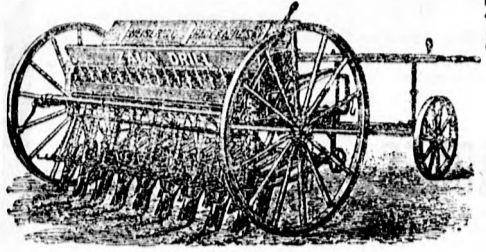
vettem át; azt a mai kornak megfelelően csinosan átalakítottam és 1898. évi szeptember hó 1-én csütörtökön egy elsőrendű zenekar közreműködése mellett megnyitom.

Igyekezni fogok kitűnő magyaros konyha, tisztán kezelt jó fehér, veres és pelesnye borok, valamint pontos kiszolgálát által a n. é. közönség pártolását kiérdemelni.

Szives látogatást kér

teljes tisztelettel
LIGER LAJOS
vendéglős.

Weiser J. C. mezőgazdasági gépgyára Nagykanizsán.

ZALA-DRILL sorvetőgépünk, a melynek el- és ujtásait a nagy közönség már jól ismeri, nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte úgy 1897. október 1. a kisbéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

az aczélból készített

Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket,

a melyek kiváló anyagból készítve hasonlíthatatlanul tartósabbak minden eddigi gyártmánynál.

Raktáron tartunk: Szecskavágó, répavágó, rosták ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczenben, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Klein Jakab,
üzletvezető.

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész

Margit Crémeje.

Margit-Créme legjobb arczéréme rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőrátka (Mitesser) ellen.

Margit-Créme egyedüli szer bőrpattanások, arcz- és kézvörösödés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőre kenve ez által rögtön felvétetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy májfoltokkal fedett arcz 3-4 nap alatt alabástromfehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, miután nem zsiros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arcz nem lesz olyan fényes mint más Crémétől, ezért nappal is használható.

Margit-Créme nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit-hölgypor fehér, rózsás és créme 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori Földes Kelemen gyógyszerész Aradon fölirattal és czimmerrel **van ellátva.**

Hamisításoktól óvakodjunk.

Vannak értékelten utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémmé másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak ellátva. Készítményeim a nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960 sz. valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak.

Raktárak Debreczenben: **Balázs Ödön,** **Mihalovits István,** **Dr. Rótschnek V.** **Emil, Tóth Béla** gyógyszerész uraknál.

Uj férfi-, fiu- és gyermekruhák telepe.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hogy Debreczenben főpiacz 16. sz. [Alföldi takarékpénztár épület]

egy a mai kor igényeinek megfelelő, csinosan berendezett

férfi-, fiu- és gyermekruha raktárt nyitottam.

Áru m a legelőkelőbb czégek-től szereztettek be és különös gondot fordítottam a most következő

őszi és téli idényczikkék

megválogatására.

Mielőtt a n. é. közönség férfi-, fiu- és gyermekruhát vásárolna, ajánlom, hogy felette dus raktáramat saját érdekében is megtekinteni sziveskedjék, a hol meggyőződést fog szerezni arról, hogy **nálam csakis kitünő szövetből készült árúk a legujabb divat szerint és olcsóbban mint bárhol kaphatók.**

Egyáltalában az lesz egyedüli célom, hogy kevés haszonnal mennél nagyobb vevőkört biztosítsak magamnak.

Szives pártfogást kér

tisztelettel

BRAUNSTEIN IGNÁTZ

férfi-, fiu- és gyermekruha bizományi raktára Debreczen, főpiacz (Alföldi takarékpénztár épület) a „Bika” szállóval szemben.

SZIVATTYÚKAT | **TŰZFECSKENDŐKET**
hazai, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános oszlokra köz- járgány és oróhajtásra. városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,
harangokat és harang állványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR

Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCIUT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertára **DEBRECZENBEN,** (Tiszapalota.)

